

**BAUSKAS NOVADA
ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA
LĪDZ 2035. GADAM
UN
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2022. – 2028.GADAM
STRATĒGISKĀ IETEKMES UZ VIDI
NOVĒRTĒJUMA
VIDES PĀRSKATA
KOPSAVILKUMS**

2022.gads

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk tekstā – SIVN) tiek veikts Bauskas novada attīstības plānošanas dokumentiem: Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam (turpmāk tekstā IAS) un Bauskas novada Attīstības programma 2022.–2028.g. (turpmāk tekstā Attīstības programma).

Stratēģijas un Attīstības programmas izstrāde uzsākta, pamatojoties uz visu apvienoto novadu domes lēmumiem par jaunizveidotā Bauskas novada attīstības plānošanas dokumentu izstrādi, vienlaicīgi apstiprinot arī Izstrādes darba uzdevumus.

31.05.2021. Vides pārraudzības valsts birojs ir pieņēmis Lēmumu Nr. 4-02/46 Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas dokumentiem Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija un Bauskas novada attīstības programma 2022.–2027. gadam.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums veikts atbilstoši likumā Par ietekmes uz vidi novērtējumu un Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

Stratēģiskais novērtējums IAS un Attīstības programmai tiek veikts apvienoti, Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums tiek veikts katram no attīstības plānošanas dokumentiem, taču to rezultāti apvienoti vienā Vides pārskatā, nedublējot esošā vides stāvokļa aprakstu. Stratēģiskā IVN rezultāti apkopoti Vides pārskatā.

Plānošanas dokumenti ir cieši savstarpēji saistīti. IAS definē Bauskas novada ilgtermiņa attīstības stratēģiskos mērķus un prioritātes, savukārt Attīstības programma atbilstoši šiem mērķiem nosaka vidēja termiņa prioritātes, kā arī rīcības programmu uzstādīto mērķu sasniegšanai un investīciju plānu rīcību īstenošanai.

Izvērtējot plānošanas dokumentos noteiktos stratēģiskos mērķus ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritātes, kā arī plānotos rīcības virzienus un uzdevumus, var konstatēt, ka kopumā plānošanas dokumentu īstenošanai prognozējama ilglaicīga pozitīva ietekme, ko var definēt par summāro kumulatīvo plānošanas dokumenta īstenošanas prognozējamo ietekmi uz vidi.

Negatīvās ietekmes pārsvarā ir īslaicīgas – dažādu būvniecības un rekonstrukcijas darbu laikā. Ja šie darbi tiek veikti ievērojot normatīvo aktu un vides aizsardzības prasības, nodrošinot atbilstošu atkritumu apsaimniekošanu un darbu veikšanā izmantotā būvtehnika ir labā tehniskā kārtībā, ietekmes pārsvarā gadījumu ir īslaicīgas un nebūtiskas. Ilglaicīgas ietekmes šajos gadījumos var tikt prognozētas, ja būvniecību plāno līdz šim neapbūvētās teritorijās, tādējādi neatgriezeniski tiek zaudēta teritorijas bioloģiskā daudzveidība un teritorija tiek izslēgta no zaļo teritoriju kopuma. Pirms lielāku teritoriju transformācijas vēlamams veikt to bioloģiskās daudzveidības izvērtējumu, lai iespēju robežās novērstu īpaši aizsargājamo sugu vai biotopu iznīcināšanu.

Būtisku ilglaicīgu pozitīvu ietekmi plānošanas dokumenta īstenošana atstās uz nemantiskā kultūras mantojuma saglabāšanu un uzturēšanu.

Plānošanas dokumenta īstenošana atstās ilglaicīgu būtisku ietekmi uz iedzīvotāju dzīves apstākļiem, tos būtiski uzlabojot.

Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035.gadam ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurš nosaka Bauskas novada ilgtermiņa attīstības

redzējumu, mērķus, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu. Šī stratēģija ir hierarhiski augstākais pašvaldības attīstības plānošanas dokuments.

Stratēģija izstrādāta, pamatojoties uz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātajiem metodiskajiem ieteikumiem, ievērojot integrētu pieeju pašreizējās situācijas raksturojuma un analīzes veikšanā un ekonomisko skatījumu attīstības plānošanā.

IAS ir noteikti šādas novada attīstības prioritātes:

IP 1 Kvalitatīva, droša un pieejama infrastruktūra un pakalpojumi. Ietvertās jomas: Dzīves un darba telpas attīstība, iedzīvotāju izglītība un sociālā labklājība, iedzīvotāju veselība un radoša darbība.

IP 2 Ilgtspējīga un gudra vides apsaimniekošana Ietvertās jomas: Tīra, zaļa vide un videi draudzīga saimniekošana novadā.

IP 3 Dinamiska uzņēmējdarbības vide, cilvēkkapitāla potenciāls un mobilitāte Ietvertās jomas: Augoša attīstības vide uzņēmējam, sasniedzams novads un mobils iedzīvotājs.

IP 4 Efektīva pārvalde un sadarbība Pārvaldība un sadarbība visos līmeņos.

Ņemot vērā noteiktās attīstības prioritātes Bauskas novada IAS definēti 3 stratēģiskie mērķi, nosakot arī prioritārās rīcības šo mērķu sasniegšanai:

SM 1 Veidot labvēlīgu un drošu vidi dzīvei un darbam. Pašvaldība nodrošina kvalitatīvus un pieejamus pakalpojumus iedzīvotāju vajadzībām izglītības, kultūras, sociālās, veselības un saimnieciskajās jomās. Tiek nodrošināti pakalpojumi un iedzīvotāju vajadzības pilsētu un lauku teritorijās, veidojot vienmērīgi attīstītu pakalpojumiem nepieciešamo infrastruktūru visā novadā. Pašvaldība nodrošina kvalitatīvu dzīves vidi, attīstot komunālos pakalpojumus un publisko ārtelpu. Pašvaldība organizē gudru un ilgtspējīgu vides apsaimniekošanu, izmantojot teritorijās esošās kultūras un dabas vērtības kā arī radot risinājumus degradēto teritoriju sakārtošanā. Pašvaldība veido drošu vidi dzīvošanai un darbam.

SM 2 Veicināt novada ekonomisko izaugsmi un cilvēkkapitāla attīstību. Pašvaldība nodrošina atbalstu uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras attīstībai, veido kvalitatīvas industriālās teritorijas ekonomikas līdzsvarotai attīstībai visā teritorijā. Pašvaldība veicina birokrātijas samazināšanu un ievieš efektīvus pakalpojumus uzņēmēju vajadzībām. Pašvaldība sadarbībā ar uzņēmējiem rada labvēlīgus apstākļus investīciju piesaistei novadā. Pašvaldība rada apstākļus un vidi tūrisma attīstībai un nozares uzņēmumu sadarbībai. Uzņēmēju eksportspējas un pievienotās vērtības attīstība. Pašvaldība veic ieguldījumus cilvēkkapitāla attīstībā, veidojot darba tirgum atbilstošu mācību un dzīves vidi. Pašvaldība veicina mobilitātes attīstību kā arī uzlabo attīstības centru sasniedzamību no jebkuras novada vietas.

SM 3 Sadarboties un veidot efektīvu komunikāciju visos līmeņos. Pašvaldība veido un veicina sadarbību ar/starp nevalstiskajām organizācijām, interešu grupām, iesaistās kopienu veidošanā un aktīvi atbalsta iedzīvotāju iniciatīvu, mazinot birokrātijas slogu. Pašvaldība veido atvērtu, efektīvu un uz sadarbību vērstu pārvaldi visos līmeņos. Novadā tiek likts uzsvars uz cieņpilnu attieksmi pret visiem novada iedzīvotājiem un viesiem, jēgpilnu sadarbību visās jomās, kā arī aktīvu vietējo un starptautisko sadarbību. Tiek veidota un stiprināta novada identitāte.

Bauskas novada attīstības programma 2022. – 2028.g. ir vidējā termiņa plānošanas dokuments 2022. – 2028.gadam, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2021.-2045.gadam izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai.

Attīstības programma ir izstrādāta, balstoties uz spēkā esošajiem nacionālā, reģionālā. Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam (NAP 2020) ir galvenais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā, savukārt reģionālā līmenī – Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021. – 2027. gadam (izstrādes stadijā). Izstrādes procesā. Bauskas novada Attīstības programmas izstrādē ir ievērota līdzšinējo novadu spēkā esošie plānošanas dokumenti.

Bauskas novada Attīstības programma sastāv no:

- Pašreizējās situācijas raksturojuma kopsavilkuma - Kādi esam? Esošie resursi, attīstības tendences, problēmas un izaugsmes resursi;
- Stratēģiskās daļas - Ko vēlamies sasniegt? Prioritātes, rīcības virzieni, uzdevumi to īstenošanai;
- Rīcības plāna un investīciju plāna - Kā sasniegsim?
- Attīstības programmas uzraudzības kārtības - Īstenošanas uzraudzība un novērtēšana Uzraudzības un ziņojuma sagatavošanas periodiskums, uzraudzības rādītāji.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra veikta plānošanas dokumentiem "Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2035.gadam un Bauskas novada attīstības programmai 2022.–2028. gadam. pamatojoties uz likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”, kā arī saskaņā ar 31.05.2021. Vides pārraudzības valsts biroja Lēmumu Nr. 4-02/46 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Stratēģiskais novērtējums Stratēģijai un Programmai tiek veikts apvienoti, Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums tiek veikts katram no attīstības plānošanas dokumentiem, taču to rezultāti apvienoti vienā Vides pārskatā, nedublējot esošā vides stāvokļa aprakstu.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums veikts Plānošanas dokumentu izstrādes beigu fāzē.

Vides pārskats sagatavots balstoties uz Bauskas novada attīstības plānošanas dokumentos ietvertu informāciju par piedāvātajiem novada attīstības vīziju, stratēģiskajiem mērķiem, attīstības virzieniem, prioritātēm, rīcības virzieniem un uzdevumiem to sasniegšanai.

Birojs saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk - MK noteikumi) 9.1. un 14. punktā noteikto nosaka, ka plānošanas dokumenta un Vides pārskata projekts nosūtāms šādām institūcijām:

- Valsts vides dienesta Zemgales reģionālajai vides pārvaldei;
- Dabas aizsardzības pārvaldei;
- Veselības inspekcijas atbilstoši struktūrvienībai.

Birojs arī nosaka, ka Plānošanas dokumenta izstrādātājam jānodrošina plānošanas dokumenta Vides pārskata sabiedriskā apspriešana atbilstoši MK noteikumu V nodaļā noteiktajam. Paziņojums par sabiedriskās apspriešanas organizēšanu jānosūta arī Birojam ievietošanai Biroja interneta tīmekļa vietnē. Papildus Birojs lūdz Vides pārskatam pievienot informāciju par laikrakstu un tā numuru, kurā publicēts paziņojums par uzsākto Vides pārskata sabiedrisko apspriešanu (sludinājuma kopiju).

Pamatojoties uz MK noteikumiem Nr. 157, izstrādātājs ir informējis Vides pārraudzības valsts biroju par plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu un konsultējies par Vides pārskatā iekļaujamās informācijas detalizācijas pakāpi un institūcijām, kurām jāiesniedz Vides pārskata projekts komentāru un priekšlikumu saņemšanai, kā arī par sabiedriskās apspriešanas sanāksmes nepieciešamību.

SIVN procesā un Vides pārskata veidošanā ir izmantota metodika, kas balstīta uz atbilstības izvērtējumu vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības principiem, mērķu un uzdevumu to sasniegšanai īstenošanas ietekmju vērtējumu.

Vides pārskata sagatavošanā izmantota šāda informācija:

- Bauskas novada pašvaldības rīcībā esošā informācija par vides stāvokli novadā;
- VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” publiskajās datu bāzēs (reģistros) pieejamā informācija par vides stāvokli;
- AS „Latvijas valsts meži” inventarizācijas dati;
- Lauku atbalsta dienestā pieejamā informācija;
- Dabas aizsardzības pārvaldes tīmekļa vietnē pieejamā informācija par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām;
- Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.–2021. gadam;
- Citi publiski pieejamie pētījumi un informācija.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā vērtēta līdzšinējā apvienoto novadu attīstība, esošais vides stāvoklis un antropogēnā slodze, novērtējot plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi.

Antropogēnā slodze ir cilvēka tiešās vai netiešās darbības ietekme gan uz dabu un vides stāvokli kopumā, gan atsevišķiem tās elementiem. Tās ietekmē pasliktinās vides stāvoklis, piemēram, piesārņots ūdens gaiss, augsne, tās ekoloģiskā kvalitāte (virszemes ūdeņi, purvi, mitrzemes nenodrošina savas ekoloģiskās funkcijas, samazinās bioloģiskā daudzveidība, izmainās tradicionālā ainava u.c. izmaiņas.

Analizējot antropogēno slodzi kādā konkrētā teritorijā, atkarībā no teritorijas jutīguma jāizvēlas antropogēno slodzi raksturojoši elementi:

Vides kvalitāti teritorijā būtiski ietekmē komunālo pakalpojumu pieejamība un kvalitāte, tai skaitā notekūdeņu apsaimniekošana, ilgtspējīga ūdensapgāde, atkritumu apsaimniekošana, racionāla un videi draudzīga siltumapgāde.

Transporta infrastruktūras attīstība un labiekārtošana, sabiedriskā transporta pieejamība ir būtisks faktors, kas raksturo draudus gaisa kvalitātei vai tās aizsardzības uzlabošanai.

Urbāno, apbūvēto zemju pieaugums lielā mērā ietekmē bioloģisko daudzveidību un ietekmē arī vides kvalitāti apbūves un tai piegulošajā teritorijā.

Piesārņoto un potenciāli piesārņoto teritoriju skaita izmaiņas raksturo arī antropogēnā piesārņojuma slodzes izmaiņas.

A un B kategorijas piesārņojošu darbību objektu, kā arī riska objektu skaits, to radīto izmešu gaisā un ūdens vidē apjoms raksturo punktveida slodzi uz gaisa un ūdens vidi.

Intensīvas lauksaimnieciskās ražošanas teritorijas uzskatāmas par difūzā piesārņojuma slodzes avotiem.

IAS un Attīstības programma tiek izstrādātas jaunveidojamā Bauskas novada administratīvajai teritorijai atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma "Administratīvas teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības" 28.punktam.

Jaunais Bauskas novads ir izveidots, saskaņā ar 2020.gada 10.jūnijā pieņemto Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu. Tajā apvienoti četri līdzšinējie novadi – Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku. Apvienotajā novadā ir 2 pilsētas un 18 pagasti. Lai gan katrai no apvienotajām administratīvajām teritorijām bija spēkā esoši plānošanas dokumenti, apvienošanas procesā ir izveidota jauna administratīvā teritorija – Bauskas novads, un lai nodrošinātu vienotu, savstarpēji saskaņotu visas novada teritorijas attīstību izstrādājama kopēja visas teritorijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija, kā arī Attīstības programma, lai veidotu vienotu redzējumu par Novada turpmāko attīstību.

Ja plānošanas dokumenti netiks izstrādāti un īstenoti, prognozējama haotiska, nesaskaņota teritorijas attīstība, savstarpējās darbību koordinācijas trūkums var būtiski negatīvi ietekmēt investīcijas un tādu nozīmīgu attīstības jomu kā transports, siltumapgāde, ūdensapgāde, kanalizācija, energoefektivitātes pasākumi u.c. turpmāko attīstību. Savukārt stagnācija, vai pat pasliktināšanās iepriekš minētajās saimnieciskās darbības un pakalpojumu jomās var atstāt būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi.

Plānošanas dokumentu risinājumi nav pretrunā ar citiem attīstības plānošanas dokumentiem, pašvaldības, reģionāla vai nacionāla līmeņa, kā arī ar normatīvajos aktos noteikto.

Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības redzējuma stratēģiskajā daļā ir ietverti kopīgie stratēģiskie mērķi un prioritātes. Katram stratēģiskajam mērķim pakļautas viena vai vairākas prioritātes. Kā arī katram stratēģiskajam mērķim noteikti indikatori plānošanas dokumenta īstenošanas rezultātīvo rādītāju analīzei.

Ņemot vērā definētos stratēģiskos mērķus:

- SM 1 Veidot labvēlīgu un drošu vidi dzīvei un darbam
- SM 2 Veicināt novada ekonomisko izaugsmi un cilvēkkapitāla attīstību
- SM 3 Sadarboties un veidot efektīvu komunikāciju visos līmeņos

Kā arī ilgtermiņa prioritātes, tai skaitā prioritāti - IP 2 Ilgtspējīga un gudra vides apsaimniekošana, kas ietver tādas jomas kā tīra, zaļa vide un videi draudzīga saimniekošana novadā, var secināt, ka Bauskas novada IAS 2045. vērsta uz novada ilgtspējīgu attīstību, sabalansētu un videi draudzīgu ekonomisko attīstību, virzību uz klimatneitralitātes sasniegšanu.

Tā kā IAS nav ietverta detalizēta informācija par plānotajiem pasākumiem stratēģisko mērķu sasniegšanai, nav iespējams veikt detalizētāku izvērtējumu katrā no jomām.

Turpmāk, vērtējot Attīstības programmu, kas vērsta uz IAS definēto mērķu sasniegšanu, var konstatēt, ka paredzētas plaša spektra aktivitātes, tai skaitā tādas, kas būtiski samazina ietekmes uz vidi.

Bauskas novada attīstības programmā definētās vidēja termiņa prioritātes ir konceptuālas nostādnes, kas vērstas uz novada ilgtspējīgu attīstību. To detalizācija ir pārāk zema, lai detalizēti izvērtētu to īstenošanas gaitā iespējamās ietekmes uz vidi un to būtiskumu. Veicot plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmju uz vidi izvērtējumu, vērtētas Rīcības programmas īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi. Šajā plānošanas stadijā nav iespējams veikt detalizētu kvantitatīvo paredzētās darbības ietekmi uz vidi, tādēļ dots vispārīgs raksturojums, definējot kādas ietekmes ir prognozējamas, ja tiks attīstīts konkrētais rīcības virziens un tā ietvaros definētie uzdevumi. Par Investīciju programmā ietvertajiem konkrētajiem projektiem pieejamais informācijas apjoms ir nepietiekams detalizēta kvantitatīva ietekmes uz vidi vērtējuma veikšanai, tādēļ Vides pārskatā dots vispārējs prognozējamo ietekmju apraksts katram no pasākumiem.

Kopumā analizējot Attīstības programmā noteiktos novada attīstības virzienus un plānotos pasākumus katra virziena ietvaros, var secināt, ka plānota ilgtspējīga novada attīstība, akcentējot iedzīvotāju dzīves apstākļu uzlabošanu un dzīves līmeņa celšanu, plānojot attīstīt mazo un vidējo uzņēmējdarbību novadā, kas ir videi draudzīga un nodrošina iedzīvotāju dzīves līmeņa celšanos.

Būtiskākās negatīvās ietekmes uz vidi saistāmas ar būvniecības un rekonstrukcijas darbiem, taču ilgtermiņā to rezultātā prognozējama pozitīva ietekme uz vidi, gan saistībā ar ceļu infrastruktūras uzlabošanu, ēku energoefektivitātes uzlabošanu, pludmales un stāvlaukumu labiekārtošanu, atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanu.

Izvērtējot plānotos rīcības virzienus un uzdevumus, var konstatēt, ka kopumā prognozējama ilglaicīga pozitīva ietekme, ko var definēt par summāro kumulatīvo plānošanas dokumenta īstenošanas prognozējamo ietekmi uz vidi.

Negatīvās ietekmes pārsvarā ir īslaicīgas – dažādu būvniecības un rekonstrukcijas darbu laikā. Ja šie darbi tiek veikti ievērojot normatīvo aktu un vides aizsardzības prasības, nodrošinot atbilstošu atkritumu apsaimniekošanu un darbu veikšanā izmantotā būvtehnika ir labā tehniskā kārtībā, ietekmes pārsvarā gadījumu ir īslaicīgas un nebūtiskas. Ilglaicīgas ietekmes šajos gadījumos var tikt prognozētas, ja būvniecību plāno līdz šim neapbūvētās teritorijās, tādējādi neatgriezeniski tiek zaudēta teritorijas bioloģiskā daudzveidība un teritorija tiek izslēgta no zaļo teritoriju kopuma. Pirms lielāku teritoriju transformācijas vēlams veikt to bioloģiskās daudzveidības izvērtējumu, lai iespēju robežās novērstu īpaši aizsargājamu sugu vai biotopu iznīcināšanu.

Būtisku ilglaicīgu pozitīvu ietekmi plānošanas dokumenta īstenošana atstās uz nemantiskā kultūras mantojuma saglabāšanu un uzturēšanu.

Plānošanas dokumenta īstenošana atstās ilglaicīgu būtisku ietekmi uz iedzīvotāju dzīves apstākļiem, tos būtiski uzlabojot.

Risinājumus katras konkrētās darbības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanai un mazināšanai jāizvērtē un jānosaka, veicot ietekmes uz vidi novērtējumu, tai skaitā sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu (atbilstoši likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajam) konkrētām no plānošanas dokumenta izrietošām darbībām (projektiem). Veicot paredzēto darbību ietekmes uz vidi novērtējumu, jāizvērtē arī darbības ietekme uz īpaši jutīgajām dabas teritorijām – īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, parkiem, zaļajām zonām, ūdensobjektiem, izvērtējama to atbilstība Aizsargjoslu likumā noteiktajiem aprobežojumiem un prasībām.

Lai izvairītos no iespējamām negatīvām ietekmēm, jāpievērš uzmanība vismaz šādiem aspektiem:

- uzsākot projektu īstenošanu, individuāli jāizvērtē to potenciālā ietekme uz vidi un, kur nepieciešams, jāpiemēro ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra;
- industriālo objektu un sabiedriski nozīmīgu, plaši apmeklētu objektu projektēšanā uzmanība pievēršama notekūdeņu un atkritumu apsaimniekošanas, ūdensapgādes un siltumapgādes risinājumiem, maksimāli nodrošinot pieslēgumu centralizētiem tīkliem vai rūpīgi izvēloties videi draudzīgus individuālos risinājumus;
- visa veida būvniecības, remonta, rekonstrukcijas un renovācijas procesos ievērojama laba būvniecības prakse, darbības atbilstība vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām, būvnormatīviem, kā arī standartiem u.c. normatīvajiem aktiem, nodrošināma būvgružu un citu atkritumu savākšana un videi draudzīga apsaimniekošana, iespēju robežās nodrošinot to šķirošanu;
- veicot ielu labiekārtošanu un rekonstrukciju, iespēju robežās nodrošināma lietus ūdeņu kanalizācija un izstrādājami risinājumi lietus ūdeņu kanalizācijas izplūdes aprīkot ar minimālu attīrīšanu vismaz no naftas produktiem;
- jānodrošina plānoto rekreācijas, kultūras un sporta infrastruktūras objektu tuvumā esošo transporta plūsmu izvērtējums un optimizācija, jāizvērtē un jānovērš būtiskās ietekmes uz vidi;
- jāveic plānotās infrastruktūras attīstības ietekmes izvērtējums, jāizvēlas tādi infrastruktūras attīstības risinājumi, kas iespējami mazāk samazina dabas pamatnes platības vai vērtību;
- Izvēloties tūrisma infrastruktūras objektu, tai skaitā pludmales un pieeju tai labiekārtojuma vietas ieteicams veikt apmeklētāju plūsmas monitoringu, novēršot pārmērīgu apmeklētāju koncentrāciju un slodzi uz vidi vienā vietā;
- tūrisma attīstība rada tiešu būtisku ietekmi uz vidi, ja nebūs tūrisma attīstībai piemērotas infrastruktūras, atbilstoša labiekārtojuma teritorijās, kuras tūristi apmeklē (īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, ainaviski vērtīgās teritorijas, kultūrvēsturiskie objekti). Veidojot un labiekārtojot tūrisma objektus rekomendējams aptuveni prognozēt maksimālo apmeklētāju skaitu, nodrošinot atbilstošu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu un higiēnas pakalpojumus (tualetes);
- jāsekmē videi draudzīgu transporta veidu attīstība, efektīva sabiedriskā transporta attīstība, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz gaisa kvalitāti. Veidojot jaunus veloceliņus, izvērtējama to potenciālā ietekme uz vidi, tai skaitā bioloģisko daudzveidību un ainavu. Izvērtējama nepieciešamība veloceliņu papildināt ar labiekārtojuma elementiem (atkritumu urnām, soliem, tualetēm u.c.);
- vides politikas realizācijas pasākumi: sabiedrības izglītošana un informēšana, aktīvas vides aizsardzības pasākumu kampaņas, sabiedrības vides izglītības un apziņas veicināšana;
- jāsamazina vides piesārņošanas iespējas, kur vien iespējams, izvēloties inovatīvus risinājumus un videi draudzīgas tehnoloģijas.

Jāatzīmē, ka vairāki no plānošanas dokumentu stratēģiskajā daļā un paredzētajiem mērķiem un uzdevumiem tieši sasaucas ar šiem pasākumiem, kas veicami negatīvās ietekmes uz vidi mazināšanai, piemēram, transporta infrastruktūras uzlabošana, ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu pilnveidošana, atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošana un plānotā ēku renovācija, kā arī citi pasākumi, kas vērsti uz novada vides kvalitātes uzlabošanu.